

**Kommissorium for Udvalget for bedre og mere effektiv
behandling af civile sager ved domstolene**

Dato: 7. september 2012
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Charlotte Christiansen
Sagsnr.: 2012-4008-0001
Dok.: 555227

1. Med lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (politi- og domstolsreform) blev der gennemført en række omfattende ændringer af domstolenes organisation og virksomhed, som har betydet den største reform af domstolenes forhold i nyere tid.

Reformen er gennemført med det mål at skabe de bedst mulige rammer for, at domstolenes opgaver kan løses med en ensartet høj faglig kvalitet overalt i landet og med en fleksibel, serviceorienteret og effektiv tilrettelæggelse af sagsbehandling ved domstolene.

Reformen har medført, at der er etableret større og styrkede byretter (ved en sammenlægning af de daværende 82 retskredse til 24), og at der samtidig er gennemført en mere sammenhængende instansordning, hvor byretterne er blevet den almindelige første instans i alle civile sager, mens de overordnede retters ressourcer koncentrerer om behandlingen af principielle sager og appelsager.

Der er endvidere bl.a. indført mere fleksible sagsbehandlingsregler i første instans med henblik på at give domstolene mulighed for efter det konkrete behov at gennemføre en mere effektiv sagsstyring også i større civile sager. Herudover er der indført regler, der giver mulighed for, at ny teknologi i øget omfang vil kunne indføres i retssagsbehandlingen.

Hertil kommer, at der er skabt en særlig forenklet procesform for civile sager om krav af mindre værdi (den såkaldte ”småsagsproces”) med henblik på at få gjort det hurtigere og billigere at få behandlet sådanne sager.

2. Der er siden gennemførelsen af domstolsreformen foretaget forskellige ændringer af retsplejeloven.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Reglerne i retsplejeloven har også for nylig gennemgået ændringer, og der er endvidere overvejelser i gang med henblik på yderligere ændringer i den civile retspleje.

Hertil kommer, at der med henblik på ny lovgivning er afgivet betænkning nr. 1528/2012 af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet vedrørende forkyndelse.

Endelig har Retsplejerådet netop afgivet betænkning nr. 1530/2012 om midlertidige afgørelser om forbud og påbud, og rådet arbejder aktuelt med bl.a. spørgsmålet om adgang til lønindeholdelse for private krav.

3. I den aftale, som regeringen og Enhedslisten indgik den 20. november 2011 om finansloven for 2012, er det anført, at regeringen og Enhedslisten er enige om, at et velfungerende og effektivt domstolssystem er væsentligt for retshåndhævelsen og borgernes adgang til at få løst deres retstvister.

Aftaleparterne ønsker at sikre et solidt grundlag for, at Danmark i fremtiden får endnu bedre og mere effektive domstole. Det er derfor aftalt, at der skal igangsættes et analysearbejde, som bl.a. skal belyse effektiviseringspotentialer, aktivitet og produktivitet i domstolene og afdække mere langsigtede muligheder for bl.a. regelændringer og reformer i domstolssystemet, der understøtter effektiv opgavevaretagelse.

4. Regeringen har besluttet at nedsætte et udvalg, som skal belyse behovet og mulighederne for at foretage tilpasninger af domstolenes virkemåde, for så vidt angår behandlingen af civile sager i byretterne, landsretterne og Højesteret.

Udvalget forudsættes i den forbindelse at belyse aktivitet og produktivitet i domstolene samt at vurdere effektiviseringspotentialer mv. med det sigte, at sagsbehandlingstiderne i de civile sager nedbringes. I den forbindelse skal udvalget i relevant omfang kortlægge og analysere processer, sagskridt og arbejdsgange i forbindelse med domstolenes behandling af civile sager.

Udvalget skal på baggrund heraf komme med forslag til initiativer der kan sikre en bedre og mere effektiv og fleksibel behandling af civile sager, herunder bl.a. i forhold til regelgrundlaget (retsplejeloven) samt arbejdsformen, opgavefordelingen mv. ved domstolene.

Udvalgets overvejelser og forslag til ændringer i forhold til behandlingen af civile sager skal ikke omfatte selve retskredsstrukturen, dvs. antallet af byretskredse mv., men skal derimod kunne omfatte ethvert andet tiltag, der vil kunne bidrage til at opnå det anførte mål om en fortsat udvikling af et bedre og mere effektivt domstolssystem, samtidig med at det sikres, at behandlingen af sagerne fortsat sker på en retssikkerhedsmæssig forsvarlig måde. I overvejelserne bør indgå, om der er elementer i domstolsreformen (udover strukturreformen), som ikke fuldt ud har haft den ønskede virkning på sagsbehandlingstider og kvalitet mv.

Det forudsættes, at udvalgets forslag samlet set understøtter en mere effektiv opgavevaretagelse ved behandlingen af civile sager og samlet set ikke medfører merudgifter.

Det forudsættes, at udvalget afgrænser sit arbejde således, at spørgsmål, som allerede specifikt behandles i andet regi, ikke også gøres til genstand for overvejelser i udvalget, og at der i øvrigt sker den fornødne koordinati-on med arbejdet i bl.a. Retsplejerådet.

Det forudsættes endvidere, at udvalget inddrager relevante erfaringer fra udlandet, herunder navnlig de øvrige nordiske lande.

Udvalget anmodes om at udarbejde forslag til lovregler på de områder, hvor udvalgets forslag vil nødvendiggøre lovændringer.

Udvalget sammensættes med repræsentanter fra Justitsministeriet, Finansministeriet, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening samt Advokatrådet. Udvalgets formand udpeges af Justitsministeriet. Der kan, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt, nedsættes underudvalg vedrørende bestemte spørgsmål. Udvalget – og eventuelle underudvalg – kan anmode særligt sagkyndige personer om at deltage i behandlingen af et givent spørgsmål. Sekretariatsfunktionen varetages af Justitsministeriet (sekretariatsformand), Finansministeriet og Domstolsstyrelsen.

Udvalget kan inddrage ekstern konsulentbistand, hvis dette vurderes at være relevant. Udgifter hertil afholdes ligeligt af Finansministeriet og Justitsministeriet.

Der nedsættes en følgegruppe bestående af interesseorganisationer mv., som løbende vil blive orienteret om og inddraget i udvalgets arbejde.

Udvalget anmodes om så vidt muligt at afslutte sit arbejde senest den 1. september 2013. Udvalget anmodes om i første række at prioritere forslag, som vil kunne afklares på kort sigt, og så vidt muligt de forslag som af udvalget vurderes at have de største effektiviseringspotentialer.